

Temahefte

Ideen bak dette heftet er å gi et generelt overblikk over Holocaustbenektelse som fenomen, og å hjelpe grupper og enkeltpersoner som ønsker å jobbe mot Holocaustbenektelse i deres nærmiljø til å gjenkjenne argumentasjonen og strategiene til Holocaust benektelse.

Hvordan Forstå og Argumentere mot Holocaust Benektelse

Holocaust er betegnelsen som en vanligvis bruker for å beskrive folkemordet på europeiske jøder under andre verdenskrig. Mellom 1941 og 1945 ble seks millioner jøder systematisk drept av nazistene og deres medsamsvorne.

Det ekstraordinære omfanget og intensiteten gjør Holocaust unikt. Noen forskere inkluderer andre grupper som ble forfulgt og drept av nazistene (som roma-folket, sovjetiske soldater og kommunister, funksjonshemmede, homofile, Jehovas' vitner) i Holocaust, mens andre forskere bare definerer Holocaust som folkemordet på jøder. Holocaust benektelse som fenomen er i hovedsak forbundet med den jødiske Holocaust.

Holocaustbenektelse (eller "negasjonisme") er den mest ekstreme formen for såkalt "historisk revisjonisme" av andre verdenskrigshistorien. De første forsøkene på å benekte Holocaust skjedde allerede like etter krigen. Holocaustbenektelse fikk noe popularitet spesielt blant tidligere tilhengere og deltakere i naziregimet og hos europeiske kollaboratørbevegelser som nektet å akseptere ansvaret for folkemordet ved å benekte det. Holocaustbenektelse var et sett av historiske påstander ment å fremstille naziregimet i et bedre lys. Det ble skapt som et resultat av nynazistiske bevegelsers politiske behov.

Likevel, som fenomen utviklet Holocaustbenektelse seg og mottok mer oppmerksomhet fra 1990 tallet da det ble mer utbredt og sofistikert. Det er to aspekter som kan sies å være avgjørende her. Det ene er at generasjonen som var vitner til nazistenes folkeforbrytelser gradvis har gått bort. Det andre er kollapsen av de kommunistiske regimene i Sentral- og Øst-Europa og den internasjonale tendensen til å omskrive de delene av historien som tidligere var holdt tilbake eller manipulert av dem. Noen Holocaustbenektelse brukere denne konteksten til å utgi seg for å være "uavhengige" forskere som avslører hittil skjulte aspekter av historien.

2

Hovedmålet med Holocaustbenektelse er å utfordre og latterliggjøre historiene om de jødiske lidelsene under krigen. Benekterne ønsker å rehabilitere fascismen ved å benekte dens fortid. Holocaustbenektelse er den mest ekstreme formen for antisemittisme og viser hvordan det antisemittiske tankesettet fungerer. Holocaustbenektelse er derfor et resultat av klassisk antisemittisme. Som Ken Stern skriver i sin bok *Antisemitism Today*; "Holocaustbenektelse handler om jøder, ikke om Holocaust" (2006).

I I Hva er Holocaustbenektelsens hovedpåstander?

Den internasjonale Holocaustbenektelsesbevegelsen benytter flere strategier og argumentrekker. De bruker en rekke taktikker, fra direkte benektelse av fakta om nazistenes folkemord til ulike former for minimalisering eller trivialisering av naziforbrytelsene.

Den første, mest ekstreme, strategien er å direkte benekte fakta om folkemordet på det jødiske folk, som i følge benekterne rett og slett aldri fant sted og er en fullstendig fabrikkert historie, som de mener er skapt for å tjene interessene til staten Israel og den internasjonale jødiske konspirasjonen. Alle bevis på drap av mennesker i gasskamre blir spesielt bestridt av Holocaustbenekttere. Slike ekstreme påstander benekterne er selvfølgelig enkelt å imøtø ved å simpelthen sitere de mange vitneutsagnene til overleverne av og øyenvitnene til Holocaust. På grunn av dette har revisjonister brukt en del krefter på å bestride de overlevendes historier, og beskyldt historiene for å være motivert av egeninteresse eller for å være løgner. På samme vis har noen Holocaustbenekttere investert mye tid i å påstå at den kjente dagboken til Anne Frank er falsk og at den angivelig er skrevet etter krigen.

Når de ikke kan nekte å innrømme at jøder og andre ofre av nazismen døde under andre verdenskrig så hevder revisjonistene at antall mennesker drept faktisk er mye mindre enn det vanligvis blir antatt. Rapporter om grusomheter og masse mord er regnet som overdrevet. De forsøker å minimere mengden av lidelser og ødeleggelser som nazistenes politikk førte til i Europa, og hevder at tapene rett og slett var et resultat av væpnet konflikt og sykdommer, og ikke en internasjonal politikk med folkemord som formål iverksatt av Hitler og hans tilhengere.

Til slutt, for å trivialisere og relativisere naziforbrytelsene, forsøker revisjonistene å gi dem en form for rettferdiggjørelse ved å hevde at nazibrutaliteten ikke var noe verre enn de påståtte grusomhetene begått av den andre siden under andre verdenskrig. Den allierte bombing av Tyskland, spesielt Dresden, blir hovedsakelig utnyttet til dette formål (medlemmer av det regionale parlamentet til den høyreekstreme Nasjonal Demokratiske Parti i Tyskland brukte til og med begrepet "Holocaustbombingen" når de refererte til de alliertes bombing av Dresden).

Revisjonistene liker å sitere eksempler på andre hendelser i verdenshistorien for å vise at brutalitet er "normal" gjennom tidene og at nazistene ikke burde bli klandret for å bruke grove metoder. De nevner ofte kommunismens forbrytelser og argumenterer med at fascismens forbrytelser ikke var unik og at på et vis så kan Hitlers krig sees på som et forsvar av Europeiske verdier mot kommunismen.

Holocaustbenektelse kommer i mange former, imidlertid er den ofte mer skjult enn gitt direkte uttrykk for. Mer diskret former for Holocaustbenektelse kan også forekomme gjennom mer språklige metoder som hermetegn, bruk av ord som "hevder", "påstår" og lignende. Nå i dag, når bent frem benektelse har liten troverdighet blir bruken av diskret metoder mer vanlig.

II Hvem er det som fremmer Holocaustbenektelse?

De første Holocaustbenekterne var selv nazister. I dag blir Holocaustbenektelse fremmet av en liten men internasjonalt forbundet gruppe av amatørhistorikere og politiske aktivister. Den internasjonale Holocaustbenektelsesbevegelsen har noen ledende størrelser som David Irving i Storbritannia, David Duke og Arthur Butz i USA, Robert Faurisson i Frankrike, og Ernst Zündel i Canada. De varierer i hva de fokuserer på i deres revisjonistiske agenda, men de deler et klart antisemittisk politisk syn, basert på ønsket om å rehabilitere fascismen og å fremme kampen mot en "global jødisk konspirasjon".

Holocaustbenektelse er sterkt knyttet til antisemittisme. Siden det ikke er universal enighet om noen definisjon av antisemittisme så er det passende å presentere en definisjon her som er tilpasset vår forståelse av begrepet i lys av Holocaustbenektelse som fenomen:

Antisemittisme er hat mot jøder og er rettet mot den jødiske religion, jøder som et folk, eller, i nyere tid, den jødiske stat. Antisemittisme anklager ofte jøder for å konspirere for å skade ikke-jøder og er ofte brukt som en forklaring på hvorfor ting går galt. Det er uttrykt i tale, skrift, visuelle former, og handling, og benytter seg jevnlig av stereotyper.

Kilde: Stern, Kenneth. 2006. Antisemitism Today: How it is the Same, How It Is Different, and How To Fight It:

American Jewish Committee.

Majoriteten av kjente Holocaustbenektelse har en sterk tilknytning til politiske bevegelser med antidemokratiske agendaer. Et godt eksempel er David Irving som har blitt beskrevet av Britisk rett som en "Holocaustbenektelse som omgås høyreekstremister som fremmer nynazisme". Andre eksempler på kjente Holocaustbenektelse knyttet til politiske organisasjoner inkluderer Nick Griffin, lederen av det høyreekstre Britisk Nasjonal Parti (British National Party) så vel som David Duke, en tidligere leder av Ku-Klux-Klan. Det er tydelig at Holocaustbenektelse her bare er et element av et mye bredere politisk program rettet mot minoriteter og demokratiet som sådan.

Ikke alle Holocaustbenektelse er høyreekstremister. Noen, som den franske filosofen Roger Garaudy, brukte å være tilknyttet det ytre venstre men har gradvis tatt til seg et antisemittisk konspirasjonsbesatt syn.

Holocaustbenektelse er generelt ekskludert og fordømt av vanlige historikere og det akademiske miljø generelt. Det inkluderer også David Irving som brukte å være den mest "respektable" av revisjonistene. Han tapte en vidt dekket rettssak mot hans kritikere i London, og ble arrestert og dømt for å krenke Holocaustofrenes minne i Østerrike.

Likevel viser Holocaustbenektelse seg til tider å ha innflytelse utenfor den lille sirkelen assosiert med de tidligere nevnte personene. En rekke taler og uttalelser fra presidenten av Iran, Mahmoud Ahmadinejad, som gang på gang støtter påstandene til Holocaustbenektelse er av de mest betydningsfulle eksemplene. Samtidig stilte han spørsmålsteget ved Holocaust som historisk faktum og tok til ordet for ødeleggelsen av den jødiske stat. En internasjonal konferanse for Holocaust benektelse tok sted i Teheran i desember 2006. Den illustrerte videre iranske myndigheters offisielle interesse i Holocaustbenektelse som tema.

Holocaustbenektelse opptrer i en "vitenskapelig" form for å bli tatt på alvor. Først forsøker Holocaustbenektelse å fremstille Holocaust fakta som noe som debatteres og diskuteres. Så forsøker de å fremstille seg selv som respektable konservative historikere og forsøker å vise at de innehar akademiske kvalifikasjoner og vitenskapelig kunnskap (for eksempel, som "The Institute for Historical Review" gjør i California). Det viktigste målet for Holocaustbenektelse er å bli anerkjent som troverdige og fornuftige historikere.

Skriftene til mange Holocaustbenektelse inkluderer ofte et stort antall fotnoter og vitenskapelig vokabular for å kunne fremstå som respektable. På denne måten forsøker Holocaustbenektelse å komme inn i den akademiske diskurs. Akademiske titler blir brukt av Holocaustbenektelse så ofte som mulig. Selv om titlene ikke tilhører historiefeltet (for eksempel, en ledende benektelse Arthur Butz er ingeniørprofessor i elektronikk og Robert Faurisson er en pensjonert professor i litteratur). Holocaustbenektelse største liksom-akademiske institusjon er "Institute for Historical Review" basert i USA. Instituttet er spesielt nøye med den liksom akademiske formen til dets publiseringer og konferanser. Det private Ukrainske universitetet, Interregional Academy of Personnel Management (Maup), er en annen liksom-akademisk institusjon som har fremmet Holocaustbenektelse.

III Internasjonaliseringen av Holocaustbenektelsen: Øst-Europa

Siden 1990 tallet har Holocaustbenektelse oppstått også i Øst-Europa. I noen av de østlige Europeiske landene falt det i spesielt god jord. Og, mens benektelse i Vest er ansett som marginale personer, har de i noen tilfeller i Øst-Europa tilgang til hovedstrømmen av det offentlige liv.

De Øst-Europeiske samfunnene sliter med å ta et oppgjør med sin fortid, og finne nye uttrykk for deres nasjonale kollektive minner. Holocaust "revisjonismens" argumenter hjelper dem til å takle deres skyldfølelser for deres egen rolle under Holocaust. Som i Verhoevens film "Nasty Girl" kan en fornektelse kultur være dominerende, spesielt i mindre lokalsamfunn. De som ønsker å avsløre de besværlige fakta blir stemplet som "trøbbelmakere".

Deborah Lipstadt beskriver den post-kommunistiske veksten av Holocaustbenektelse i Øst-Europa som et uunngåelig fenomen forårsaket av en blanding av "ekstrem nasjonalisme" og "tradisjonell antisemittisk populisme". Hun skriver "[d]et er sannsynlig at ettersom Øst-Europa i økende grad er besatt av nasjonalistiske og internasjonale rivaliseringer, vil etniske og politiske grupper som hjalp til med utsettelsen av jødene falle tilbake på ... minimeringsstrategi." (Lipstadt, D. 1993. *Denying the Holocaust. The Growing Assault on Truth and Memory: The Vidal Sassoon International Center for the Study of Antisemitism*). I Øst-Europa virker det som de "revisjonistiske" tilnærmingene til Holocaust er underordnet ideen om en "nasjon" og "nasjon" selv som forestilling virker å være mye nærmere et "etnisk" enn et "borger" ideal.

Gjennom elimineringen av Holocaust fra det kollektive minnet vil de hjemmelagde revisjonistene omskrive den nasjonale historien. Det er tydelig i eksemplet til to naboland i Øst-Europa, Romania og Moldova, hvor Holocaustbenektelse som kultur holder en betydelig posisjon i den akademiske historie diskursen og blant en bestemt del av den nasjonale sosiopolitiske eliten. Til en viss grad erstatter Holocaustbenektelsen som fenomen de tidligere

kommunist og Sovjet paradigmen for nasjonal historien. En mangel på kunnskap om Holocaust blant det videre offentligheten gjør oppgaven til revisjonistene enklere.

Den israelske forskeren Michael Shafir definerer tre former for Holocaustbenektelse i Øst-Europa: "direkte", "unnnvikende" og "selektiv" benektelse. Direkte benektelse av Holocaust er sjelden men ikke ubetydelig i Øst-Europa. Den er støttet av ekstrem nasjonalisme og antisemittisme og er uttrykt hovedsakelig av politikere. Vanligvis har direkte benektelse en sterk tilknytning til vestlig benektelsesbevegelse og litteratur. Det meste av Holocaustbenektelseslitteratur i Øst-Europa og/eller dets argumenter er faktisk importert fra Vest-Europa eller Nord-Amerika. Holocaust benektelse er "importert", m.a.o. kopiert fra de diskursive strategiene til internasjonale benektelse mer enn et hjemmelaget fenomen.

For eksempel, Holocaustbenektelsens hovedforkjempere i Romania, Ion Coja og Radu Theodoru er støttet av den franske Holocaustbenekteren Robert Faurisson. Eller; den tidligere lederen for Slovakias Nasjonalenhet Parti (*Slovenská národná jednota*, SNJ), Stanislav Panis, i sitt intervju til norsk tv i 1992 sa at "det ville vært 'teknisk umulig' for nazistene å utrydde seks millioner jøder i leirer". Dette er den eksakte tanken til den franske antisemitten Robert Faurisson. I Romania, sa lederen av det Stor Romanske Parti (*Partidul România Mare*, PRM) at han var informert om at "engelske og amerikanske forskere bestrider selve Holocaust, og gir dokumentasjon og logiske argumenter som beviser at tyskerne ikke kunne gasse seks millioner jøder, da det er teknisk og fysisk umulig".

Kilde: Shafir, M. 2002 *Between Denial and "Comparative Trivialization"*. *Holocaust Negationism in Post-Communist East Central Europe*: Vidal Sassoon International Center for the Study of Antisemitism

Der direkte benektelse forkaster Holocausts eksistens så er unnnvikende benektelse som fenomen fokusert på historiske fiender eller nasjonale minoriteter. Her bruker benektelse strategier som; anklager mot andre eller overføring av ansvaret til andre (det er Tyskland som har ansvar for Holocaust eller utslettelsen av jødene), forsvar og positiv selvrepresentasjon, trivialisering og formildinger av alvorligheten av andres negative oppførsel og rettferdiggjørelser. Unnnvikende benektelse er tilstedeværende, for eksempel, i Ungarn i form av en "forandring" av landet fra å være alliert med nazistene til å være ofre for Tyskerne.

Veldig ofte overfører Holocaustbenektelse anklagen til jødene selv. Slik, for eksempel, Paul Goma, en franskbasert historiker med Bessarabiske røtter, publiserte en bok "Red Week: 28 June – 3 July 1940, or Jews and Bessarabia" som forvrenger Holocaust ved å manipulere historien om det Sovjetiske herredømmet i Bessarabia i 1940-41, og hevder at massakrene av jødene var "bare" en reaksjon på jødisk støtte til det Sovjetiske regimet og til anti-nazi partisanene under krigen. Han forsøker også å bevise at det er jødene selv som har skylden for deres egen utryddelse i territoriet for de Rumenske protektoratene av Bessarabia (nå Moldova), Bucinova, Transnistria, og det sørlige Ukraina. Jødene – "femte kolonister" – var faktisk en ond leiesoldat stamme – røvere, tyvere, kriminelle, og Sovjetiske agenter som anga Rumenske patrioter og vanhellighet kirker. Han skylder på jødene, og stempler dem som "kommunister", "spioner", "partisaner" etc.

Kilde: "Moldova" Annual Report 2003/2004, Stephen Roth Inst. for the Study of Contemporary Antisemitism & Racism

Den tredje formen for Holocaustbenektelse som er utbredt i Øst-Europa er selektiv benektelse. Den nekter ikke for at Holocaust har tatt plass andre steder, men den utelukker at medlemmer av egen nasjon har deltatt i den. Det karakteristiske eksempelet her er rettferdiggjøringen av den Rumenske diktatorens forbrytelser, Antonescu og hans hær under andre verdenskrig. For eksempel, Gheorge Buzatu, en nasjonalistisk Rumensk forsker sier, "der har ikke vært noe Holocaust i Romania under andre verdenskrig", med unntak av det Ungarsk-okkuperte Transylvania.

Kilde: Shafir, M. 2002. *Between Denial and "Comparative Trivialization"*

Når de forholder seg til fakta om drapene Øst-Europa tyr benekterne til forvrenging av fakta og statistikker. For eksempel bruker de det faktum at drap ofte hendte på stedet, ofrene ble ikke fraktet til dødsleirer, drapene var hovedsakelig "spontane" og derfor er det ikke noe arkivdokumentasjon som kan sammenlignes med den nøye arkiveringen av folkemordet til de tyske nazistene i konsentrasjonsleirene. Imidlertid, som Elie Wiesel skriver "Mens det ikke var noe gasskammer i Transnistria, så var det over alt ellers: ikke et samfunn ble spart; alle ble desimert". Ifølge Wiesel var dette "forbrytelser som var 'mer ondskapsfulle' men mer ville i deres mangel på struktur på deres brutalitet i forhold til tyskerne".

Sitert i: Ioanid, Radu. 2000. *Holocaust in Romania. Destruction of Jews & Gypsies. Under Antonescu Regime, 1940-1944*

IV Rettslige og akademiske reaksjoner på Holocaustbenektelse

I mange land i Europa er Holocaustbenektelse forbudt ved lov og kan, faktisk, lett domfelles. Mange stater har også en bred lovgivning mot rasistisk og etnisk hat. Europeiske mellomstatlige organisasjoner har vedtatt resolusjoner og signert avtaler for å minnes Holocaust og som fordømmer benektelse av at det har funnet sted. Det inkluderer deklarasjonen til Stockholm Internasjonale forum om Holocaust; det Europeiske Parlaments Resolusjon til minne om Holocaust, antisemittisme og rasisme; de forskjellige deklarasjonene til Organisasjonen for Sikkerhet og Samarbeid i

Europa (OSSE) (som den Permanente Deklarasjon i 2005, Brussels Deklarasjonen til OSSEs Parlamentariske Forsamling i 2006, Bucuresti Deklarasjonen i 2007).

Mange stater, spesielt i Vest-Europa har ulike tilnæringer til Holocaustbenektelse, fra akademiske og ikke-statlige organisasjoners overvåking av Holocaustbenektelses diskurser til strafferettslige tiltak som bøter, fengsler og til og med deportasjoner. Her noen eksempler på suksessfulle tiltak mot Holocaust benektelse.

Zündel rettssaken

Den tyske statsborgeren Ernst Zündel som bor i Canada er kjent som eier av forlaget "Samizdat Publications" som er beryktet for å produsere og spre Holocaustbenektelses materiell. Han er også medforfatter av boken "The Hitler we loved and why" (Den Hitler vi elsket og hvorfor). Zündel sprer ideen om at verden er kontrollert av en internasjonal "Zionist konspirasjon" som ødelegger den hvite rase. Zündel har også et nettsted som publiserer hans antisemittiske syn. I januar 2002 fant det kanadiske Menneskerettighetstribunal at hans nettstedets spredning av hat-taler var mot den kanadiske menneskerettighetsloven. Zündel ble beordret av retten til å stoppe hatbudskapene. I februar 2003 ble han arrestert i USA og så deportert til Canada. I Canada, før han ble deportert til Tyskland, ble han fengslet frem til mars 2005. I februar 2007 i Tyskland ble Zündel dømt for 14 tilfeller av oppfordring til hat under Tysklands Volksverhetzung lov, som forbyr oppfordring til hat mot minoritetsbefolkningen og ble dømt til fem år i fengsel.

Kilde: Jones, Adam. 2006. *Genocide. A Comprehensive Introduction*: Routledge

Irving Rettssaken

I 1998 saksøkte den mest kjente Holocaustbenekteren David Irving den amerikanske akademikeren Deborah Lipstadt og forlaget Penguin for å ha ærekrenket ham i hennes bok "Denying the Holocaust". Han brukte Storbritannias romslige injurielovgivning til å anlegge sak for ærekrenkelse. I hennes bok beskyldte Lipstadt Irving for feiltolkninger av bevis og kalte ham, blant annet, "en av de mest farlige talspersonene for Holocaustbenektelse". Hun pekte også på hans bånd til nynazistiske personer og organisasjoner. David Irvings formål var å stilne kritikken og å kunne spre hans ideer til et bredere publikum gjennom rettssaken. Holocaustbenektelse appellerer til ytringsfriheten i tilfelle de blir nektet å presentere og diskutere deres ideer på likefot med andre. Som et resultat av arbeidet til Lipstadt og andre historikere ble Irvings søksmål avslått. I November 2005 ble David Irving arrestert når han dro til Østerrike for å gi en forelesning til en studentgruppe på ytre-høyre fløy. Han ble beskyldt for å benekte eksistensen av gasskamre i Auschwitz i hans tale og intervju i Østerrike i 1989. Han tilbrakte ett år i fengsel før han fikk en tidlig løslatelse.

Kilde: Jones, Adam. 2006 *Genocide. A Comprehensive Introduction*: Routledge

Robert Faurisson saken

Den franske Holocaustbenekteren Robert Faurisson ble suspendert fra hans undervisningsstilling ved hans universitet og brakt til retten tiltalt for å ha benektet at nazigasskamrene hadde eksistert. I juli 1981 uttalte Paris' ankeinstans (La cour d'appel de Paris) at hans taler "ville vekke, i hans veldig store lytterskare, hat, forakt og voldelige følelser mot jøder i Frankrike."

Kilde: Jones, Adam. 2006. *Genocide. A Comprehensive Introduction*: Routledge

Det er ikke så mange lignende tilfeller fra Øst- og Sentral-Europa, men likevel går ikke alle som benekter Holocaust utstraffet. Som for eksempel, i 1999, Dariusz Ratajczak, en populær foreleser ved Universitetet i Opole som ble suspendert fra hans universitetsstilling etter protester mot hans bok "Dangerous Topics". I hans bok hevdet Ratajczak at av tekniske årsaker var det umulig for nazistene å drepe folk med Zyklon B og at nazistene ikke hadde planer for å utrydde jødene. Ratajczak ble senere dømt i retten.

Kilde: "Poland" *Annual Report 1998/99*, Stephen Roth Institute for Study of Contemporary Antisemitism & Racism.

I Ungarn ble det satt i gang straffesak mot Albert Szabo og Istvan Gyorkos som direkte benektet at Holocaust hadde funnet sted og at Holocaust er en svindel. Begge hadde tilknyttinger til amerikanske nazi- og Østerrikske nynazistiske bevegelser.

Kilde: Shafir, M. 2002. *Between Denial and "Comparative Trivialization"*

Det er viktig å huske at Holocaustbenektelse kan bli fordømt ikke bare gjennom rettslike tiltak men også på en rekke andre måter. Som Ken Stern skriver: "Lover er utilstrekkelige for å bekjempe Holocaustbenektelse, som ikke er kun et juridisk spørsmål mer enn det er kun et kulturelt, politisk, eller historisk spørsmål. En effektiv strategi krever en multifasetert tilnærming."

Kilde: Stern, Kenneth. 1999. *Holocaust Denial*: American Jewish Committee.

For eksempel, i 2000, ble den polske oversettelsen av David Irvings biografi om Hitlers høyrehånd, Herman Göring, av et statseid selskap stoppet gjennom felles innsats fra antifascister fra "Aldri Igjen" foreningen og media.

Kilde: Never Again Association (PL)

I mai 2007 besøkte Holocaustbenekteren David Irving Warszawa Internasjonale Bokmesse. Hans mål var å promotere bøkene hans, som stilte spørsmål ved viktige fakta om Holocaust, som eksistensen av gasskamre ved konsentrasjonsleiren i Auschwitz. Som et resultat av en mediakampanje igangsatt av "Aldri Igjen" foreningen ble Irving øyeblikkelig kastet ut av bokmessen av organisatorene. Kilde: Never Again Association (PL)

I Moldova, grunnla en gruppe av tidligere ghetto fanger – forlegger og musikkritiker Efim Tcaci, akademiker Efim Levit og poet Anatol Gujel- den Antifascistiske Demokratiske Alliansen, hvis hovedmål var å bekjempe antisemittisme og Holocaustbenektelse i de sosiale og akademiske lag. Det kvartalsvise magasine "We will not forget" (Vi vil aldri glemme) ble utgitt av dem. Organisasjoner i andre land som "Aldri Igjen" i Polen, "Folk mot Rasisme" i Slovakia eller "Bevegelsen mot Intoleranse" (Movimiento contra la intolerancia) i Spania bekjemper antisemittisme og Holocaustbenektelse ved å gi ut magasiner og å overvåke attaler i media og på internettet.

Mange land i Øst-Europa har gjort en del viktige grep for å anerkjenne fakta om Holocaust de siste årene. Et antall offentlige personer og akademikere som overlevende fra Holocaust og Warszawa Getto Opprørsleder Marek Edelman i Polen og Romania fødte Nobelprisvinner og Holocaust overlevende Elie Wiesel taler i mot Holocaustbenektelse.

Utdanningsbaserte programmer som hjelper i kampen mot Holocaustbenektelse har blitt satt i gang på statlig og ikke-statlig nivåer i mange land.

For eksempel, Anne Franks Museum i Nederland iverksetter i samarbeid med sin Ukrainske partnerorganisasjon et prosjekt om Holocaustundervisning i skolene. Den spesielle utstillingen for unge mennesker "Ukraina og Holocaust" ble organisert innen rammen for prosjektet. Mer informasjon: www.annefrank.org

Den Internasjonale Skole for Holocaust Studier ved Yad Vashem har utviklet klasseromsaktiviteter for ungdomsskole og videregående elever for å fremme Holocaust kunnskap, samt å fremme bevissthet om den farlige fremveksten av antisemittisme i Europa. Programmet er laget på flere språk og er tilgjengelig på Yad Vashem's nettsted: www1.yadvashem.org/education/antisemitism.html.

Ikke desto mindre er det behov for mindre selektiv hukommelse og mer bevissthetsøkning både på politisk elite nivå og den historiske undervisningen og medias nivå, for å gjenoppbygge den kollektive hukommelsen og den vanskelige sannheten om Holocaust. Nye "hukommelses prosjekt" er nødvendige for å bygge den sosiale og moralske bevissheten om Holocaust historien.

V Relevante kontakter og nyttige nettsteder

American Jewish Committee

165 East 56th Street, New York, NY 10022, USA
phone: +310-2828080 ext. 307
mailings@ajc.org
www.ajc.org

Searchlight

PO Box 1576, Ilford IG5 ONG, Great Britain
phone +44-20-76818660, fax +44-20-76818650
editors@searchlightmagazine.com,
www.searchlightmagazine.com

The Vidal Sassoon International Center for the Study of Antisemitism

Hebrew University of Jerusalem
Mount Scopus, 91905 Jerusalem, Israel
phone +972-2-5882494, fax +972-2-5881002
saragr@savion.huji.ac.il
<http://sicsa.huji.ac.il/>

Anti-Defamation League

PO Box 96226, Washington, DC 20090-6226, USA
adlmedia@adl.org
www.adl.org

Auschwitz-Birkenau State Museum in Oswiecim

ul. Wiezniow Oswiecimia 20,
32-603 Oswiecim, Poland
phone +48-33-8448003, fax +48-33-8431934
muzeum@auschwitz.org.pl
www.auschwitz-muzeum.oswiecim.pl

Stephen Roth Institute for the Study of Contemporary Antisemitism and Racism

Gilman Building, Room 360, Tel Aviv University
POB 39040, Ramat Aviv, Tel Aviv 69978, Israel
phone 972-3-6408779, fax: 972-3-6408383
anti@post.tau.ac.il
www.tau.ac.il

Se: www.unitedagainstracism.org/pagest/aboutab.htm

for en **søkbar database** med over 4000 adresser over Europeiske organisasjoner og magasiner som er aktive mot rasisme, fascisme, nasjonalisme og som støtter innvandrere og flyktninger.

VI Et UNITED initiativ mot høyreekstremisme

Dette temaheftet ble utviklet innen rammen for prosjektet: 'Det Sivile Samfunn Mot Høyreekstremisme- Utvikling av nye livslanglæring strategier for NGOer' et prosjekt støttet av Den Europeiske Kommisjons Grundtvig Program og gjennomført av United for Intercultural Action i partnerskap med:

- **ARI Associazione Rieti Immigrant** (Rieta Innvandrersorganisasjon), Italia – www.ariweb.it
- **DUHA** (Regnbue Foreningen), Tsjekkia – www.duha.cz
- **Kulturbüro Sachsen** (Kulturbyrå Sachsen), Tyskland – www.kulturbuero-sachsen.de
- **Movimiento Contra la Intolerancia** (Bevegelsen mot Intoleranse), Spania – www.movimientocontralaintolerancia.com
- **Miscarea tinerilor pentru Pace Oradea**, Romania – www.mtporadea.ro
- **Stowarzyszenie "nigdy wiecej"** (Foreningen "Aldri Igjen), Polen – www.nigdywiecej.org
- **Norsk Folkehjelp**, Norge – www.antirasisme.no
- **Ludia Proti Razismu** (Folk Mot Rasisme), Slovakia – www.rasizmus.sk
- **Master sull'Immigrazione**, Università Ca' Foscari Venezia (Masterprogrammet om immigrasjon, Universitetet i Venice), Italia - www.unive.it/masterim

Bakgrunnsinformasjon om prosjektet "Det Sivile Samfunn Mot Høyreekstremisme"

Dette prosjektet var utviklet etter mange års erfaringer fra UNITED nettverket med antidiskrimineringskampanjer og dype analyser av de nåværende strømninger av det Europeiske sivile samfunn aktiv i kampen mot høyreekstremisme, rasisme og diskriminering.

Erfaringen viser at til tross for mengden og kvaliteten på arbeidet gjort av mange organisasjoner aktiv på dette feltet har mange NGOer lite kunnskap om demokratiske institusjoner og prosesser. Ikke desto mindre er det effektive måter å håndtere diskriminering på de lokale og regionale nivå gjennom oppfinnsomme og uformelle læringsstrategier. Det er også måter å gi beste tiltakene en europeisk dimensjon.

Målet til prosjektet er å skape et rom for antirasistisk voksenopplæring og gjøre det faglig kompetent og tilgjengelig gjennom hele Europa. Målene er: å skape gjennomførbare måter å styrke arbeidet til lokale grasrotgrupper og NGOer aktive innen antirasistisk utdanning, deres opplæring som læringstilretteleggere i antirastisk utdanning, og være en motvekt til ujevnheten i den antirasistiske kampen over hele Europa. Prosjektet har nettopp NGO aktivister som sin hovedmålgruppe. Til slutt, prosjektet er også en utstrakt hånd til NGOenes målgrupper, hovedsakelig svakerestilte sosiale grupper med mindre muligheter til tilgang på utdanning på andre måter. Hovedaktivitetene som en ser for seg inkluderer identifisering, selektering og spredning av gode tiltak innen det antirasistiske feltet, konferanser, verksteder og kampanjer, som til slutt vil gi de følgende resultat: publiseringer, håndbøker, infohefter, nettsteder og kampanjemateriell.

Hva er UNITED

United for Intercultural Action (Forent for Interkulturell Handling) er det Europeiske nettverket mot nasjonalisme, rasisme, fascisme og til støtte for innvandrere og flyktninger. Knyttet gjennom UNITED jobber mer enn 560 organisasjoner fra et vidt spekter av bakgrunner, fra alle Europeiske land sammen på frivillig basis. De baserer sitt samarbeid på felles handlinger og deler aktiviteter ut fra en gjensidig respekt. UNITED er og vil forbli uavhengig av alle politiske partier, organisasjoner og stater, men søker et aktivt samarbeid med andre antirastistiske initiativer i Europa. Gjennom UNITED nettverket møter organisasjoner hverandre, jobber med felles tiltak og deler informasjon. Tiltaks uker over hele Europa, kampanjer og lignende planlegges og diskuteres på UNITED konferanser. Likesinnede organisasjoner finner hverandre på slike konferanser og jobber sammen på spesifikke prosjekter og spesifikke temaer. Informasjon blir mottatt fra mer enn 2000 organisasjoner og post går ut til mer enn 2200 grupper i Europa. Hvis du ønsker å involvere deg, diskuter ideene og målene til UNITED nettverket i din organisasjon. La oss vite at din organisasjon ønsker å delta eller motta informasjon. Og legg oss til deres e-post liste!

Hva er Norsk Folkehjelp?

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritets-organisasjon. Vi støtter folk i deres kamp for mer makt, for mer innflytelse over egne liv og over samfunnsutviklingen.

Norsk Folkehjelp er en medlemsstyrt organisasjon med ca. 12 000 medlemmer organisert i lokale lag over hele landet. Førstehjelp, fjellredning og katastrofeberedskap er en sentral del av lagenes virksomhet. Andre innsatsområder er drift av flyktningmottak og frivillighetsentraler, antirasistisk arbeid og arbeid for eldre og funksjonshemmede.

Internasjonalt er Norsk Folkehjelp engasjert i mer enn 30 land. Lokal forankring er nøkkelen til levedyktige prosjekter, og derfor arbeider vi alltid gjennom lokale samarbeidspartnere og lokale myndigheter. Norsk Folkehjelp er en av verdens fremste organisasjoner på humanitær minerydding, og vi har arbeidet aktivt i Norge og internasjonalt for et forbud mot landminer.

Norsk Folkehjelps arbeid bygger på fire grunnpilarer:

- Kamp mot undertrykking, fattigdom og urettferdig fordeling
- Kamp mot rasisme og diskriminering
- Arbeid for likestilling og mot vold og overgrep
- Forebygging, frivillig engasjement og kompetansebygging

Norsk Folkehjelp

*Skrevet av Natalia Sineaeva-Pankowska, Never Again Association (Poland/Helsinki Citizen Assembly - Moldova)
Oversatt til norsk ved Norsk Folkehjelp*

Norsk Folkehjelp

Samfunnsenheten
Postboks 8844 Youngstorget
0028 Oslo
tel: 22 03 77 00
www.folkehjelp.no

UNITED for Intercultural Action

European network against nationalism, racism, fascism and in support of migrants and refugees
Postbus 413 NL-1000 AK Amsterdam, Netherlands
phone +31-20-6834778, fax +31-20-6834582
info@unitedagainstracism.org, www.unitedagainstracism.org

Thematic leaflet no. 2, 2007

The European Union

against discrimination

Education and Culture

Socrates
Grundtvig

Informasjonen heri gitt gjenspeiler ikke nødvendigvis standpunktene eller meningene til våre sponsorer.
Sponsorer skal ikke holdes ansvarlig for eventuelt bruk av denne informasjon.

Denne utgivelsen er en del av prosjektet "Det Sivile Samfunn Mot Høyreekstremisme", delvis finansiert og gjort mulig gjennom støtten til den Europeiske Unions Grundtvig Program.